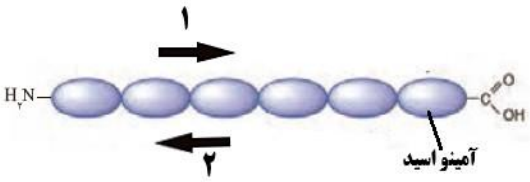
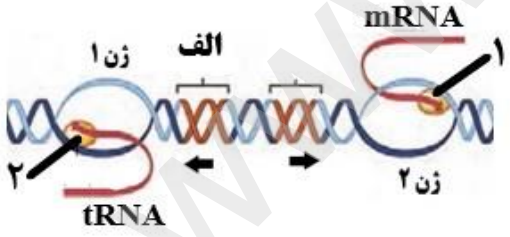
نام:	وزارت آموزش و پرورش سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان اداره استعدادهای درخشان استان لرستان	آزمون درس : **زیست شناسی ۳**
نام خانوادگی:		پایه : **دوازدهم** رشته: **تجربی**
شماره صندلی:	امتحانات هماهنگ مدارس استعدادهای درخشان استان لرستان – دی ۱۴۰۲	تاریخ امتحان: **۱۴۰۲/۱۰/۰۹**
کلاس: ردیف:	** هرنیازکشور، یک سمپادی آماده اثرگذاری **	زمان امتحان: **۸۰ دقیقه**

پرسش ها در ۴ صفحه و ۱۵ پرسش می باشد.

ردیف	پرسش ها	بارم
۱	**جاهای خالی زیر را با کلمه مناسب پر کنید.** الف) نوکلئیک اسیدها پلیمرهای(بسپارهای) از واحدهای تکرار شونده به نام ..... هستند. ب) به توالی های سه نوکلئوتیدی mRNA که نوع آمینواسیدهای یک پلی پپتید را تعیین می کنند ..... می گویند. ج) هر آمینو اسید یک گروه آمین و یک گروه ..... دارد. د) رمزه (کدون) آغاز هرگز وارد جایگاه ..... ریبوزوم نمی شود. ه) شکل ظاهری یا حالت بروز یافته یک صفت را ..... می گویند. و) الل های(دگره) A و B موثر در گروه خونی ABO نسبت به هم ..... هستند. ز) فرآیندی که در آن افراد سازگارتر با محیط انتخاب شده و شانس بیشتری برای بقا دارند ..... نام دارد. ح) اندام هایی را که طرح ساختاری آنها یکسان است ولی کار متفاوتی انجام می دهند ..... می نامند.	۲
۲	**درستی یا نادرستی هر یک از عبارت های زیر را بدون ذکر دلیل مشخص کنید.** **الف) آزمایش های گریفیت منجر به شناخت ماهیت ماده وراثتی و چگونگی انتقال آن شد.** **ب) تعداد نقاط آغاز همانند سازی در اشرشیاکلای(E.coli) بسته به مراحل رشد می تواند متغیر باشد.** **ج) زیرواحدهای ریبوزوم (رناتن) فقط در هنگام ترجمه به یکدیگر متصل می شوند.** **د) ژن سازنده برخی از پروتئین های موجود در میتوکندری توسط RNA پلیمراز ۲ و درهسته رونویسی می شوند.** **ه) در شایع ترین نوع هموفیلی، عامل انعقادی شماره هشت به مقدار کافی ساخته نمی شود.** **و) در نوزادان مبتلا به فنیل کتونوری در بدو تولد علائم آشکاری دیده می شود.** **ز) در ژنوم افراد مبتلا به نشانگان داون، سه نسخه از کروموزوم ۲۱ وجود دارد.** **ح) در پدیده کراسینگ اور(چلیپایی شدن) با مبادله قطعاتی از کروماتیدهای (فامینک)خواهری نوترکیبی ایجاد می شود.**	۲
۳	**از بین واژه های داخل پرانتز، واژه مناسب را انتخاب کنید.** الف) سلولی که توسط غشاهای به بخش های مختلفی تقسیم شده، آنزیم های رنابسپاراز تنوع (کمتری- بیشتری) دارند. ب) هر سلولی که DNA (حلقوی - خطی) دارد، فرآیند پیرایش mRNA می تواند در آن انجام شود. ج) سلول های که فرصت بیشتری برای پروتئین سازی دارند (یک - چندین)جایگاه آغاز همانند سازی در دنای خود دارند. د) فنوتیپ های صفت Rh در انسان برخلاف اندازه قد حالت (گسسته - پیوسته) دارند. ه) جهش در (راه انداز- درون ژن) به طور حتم می تواند بر توالی پروتئین اثر نداشته باشد. و) از بین عوامل برهم زننده تعادل در جمعیت ها، (انتخاب طبیعی - جهش) به ایجاد گوناگونی در جمعیت ها منجر می شود.	۱/۵

ادامه پرسش ها در صفحه بعد...

www.kanoon.ir

ردیف	پرسش ها	بارم
۴	الف) کدام مرحله از آزمایش گریفیت نشان داد که وجود پوشینه به تنهایی عامل مرگ موش ها نیست؟ ب) دو مورد از نتایج آزمایش های ویلکینز و فرانکلین را بنویسید. چ) مکمل بودن بازهای آلی در DNA نتایج آزمایش های کدام دانشمند را تایید می کند؟	۱
۵	**به پرسش های زیر در رابطه با همانند سازی DNA پاسخ دهید.** الف) در آزمایش های مزلسون و استال در صورتی که همواره فقط یک نوار در لوله آزمایش تشکیل شود، کدام یک از طرح پیشنهادی همانند سازی تأیید می شود؟ ب) مفهوم **دوراهی** همانندسازی را بنویسید. ج) فرآیند **ویرایش** نتیجه کدام فعالیت آنزیم DNA پلیمراز است؟ د) چرا همانند سازی در **یوکاریوت ها** بسیار پیچیده تر از پروکاریوت هاست؟	۱/۵
۶	**به پرسش های زیر در رابطه با پروتئین ها پاسخ دهید.** الف) درزنجیره پلی پپتیدی داده شده، کدام شماره جهت ترتیب آمینواسیدها را به درستی نشان می دهد؟ با ذکر دلیل ب) چه عواملی در تعیین **ساختار اول** پروتئین ها نقش دارند؟(۳مورد) ج) هر کدام از زنجیره های هموگلوبین در **ساختار دوم** به چه شکل درمی آیند؟	۱/۵
۷	**شکل مقابل چگونگی فرآیند رونویسی برخی ژ ن ها را در یک سلول انسان نشان می دهد:** الف) شماره های ۱ و ۲ را در شکل نام گذاری کنید. **شماره ۱: ..... شماره ۲: .....** ب) بخش «**الف**» چه نام دارد؟ و اهمیت آن را در فرآیند رونویسی بنویسید. ج) چرا جهت رونویسی در این دو ژن متفاوت است؟ د) tRNA موجود در این شکل برای شرکت در پروتئین سازی باید چه تغییراتی پیدا کند؟	۲

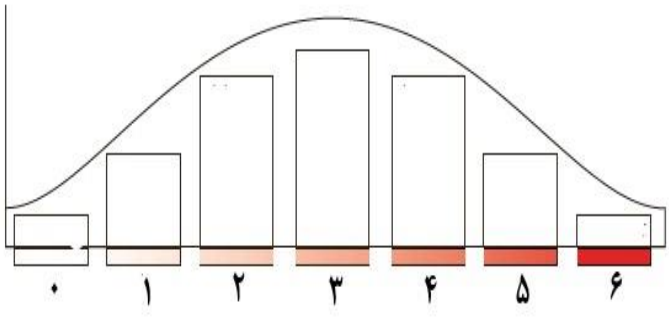
ادامه پرسش ها در صفحه بعد...

www.kanoon.ir

ردیف	پرسش ها	بارم
۸	**با توجه به شکل به پرسش های زیر پاسخ دهید:** ۱) ترکیب «**الف**» چه نام دارد؟ ۲) تنظیم بیان ژن در این مورد مثبت است یا منفی؟ ۳) درچه صورت آنزیم RNA پلیمراز رونویسی از ژن ها را شروع می کند؟	۱
۹	**به پرسش های زیر در رابطه با ترجمه پاسخ دهید.** الف) مواد اولیه مصرفی در ترجمه چه ترکیباتی هستند؟ ب) آنزیم اتصال دهنده آمینواسید به tRNA، بر چه اساس آمینواسید مناسب را به آن وصل می کند؟ ج) در کدام مراحل ترجمه برقراری پیوند پپتیدی رخ نمی دهد؟ د) قرار گرفتن یکی از عوامل آزادکننده در جایگاه A ریبوزوم چه اتفاقاتی را به دنبال دارد؟(۲ مورد)	۱/۵
۱۰	الف) پیش از کشف قوانین وراثت چه تصوری در مورد چگونگی انتقال صفات از والدین به فرزندان بوده است؟ ب) در کدام رابطه بین الل ها افراد ناخالص، فنوتیپ حدواسط دارند؟ ج) منظور از **فرد ناقل** در علم ژنتیک چیست؟	۱
۱۱	**در خانواده ای مادر فاقد پروتئین D و پدر پروتئین D بر روی غشای گویچه قرمز خود دارد. و گروه خونی پدر و مادر از نظر ABO متفاوت و هر کدام نوع متفاوتی از کربوهیدارت های گروه خونی ABO را دارند. اگر فرزند اول گروه خونی O منفی داشته باشد:** الف) ژنوتیپ والدین را از نظر سیستم Rh بنویسید. ب) در این خانواده فرزندان چه فنوتیپ های متفاوتی از نظر ABO با والدین می توانند داشته باشند؟	۱
۱۲	**با توجه به انواع جهش ها به پرسش های زیر پاسخ دهید.** الف) کدام یک از انواع **جهش های کوچک**، ممکن است پیامد وخیمی داشته باشد؟ و چرا؟ ب) در چه صورت در یک **جهش کوچک** طول رشته پلی پپتیدی افزایش می یابد؟ ج) در یک جاندار هاپلوئید امکان وقوع کدام **جهش ساختاری** وجود ندارد؟ د) در کدام **جهش های ساختاری** اندازه کروموزوم می تواند ثابت بماند؟(۲مورد)	۱/۵

ادامه پرسش ها در صفحه بعد...

www.kanoon.ir

ردیف	پرسش ها	نمره
۱۳	در یک منطقه **مالاریاخیز**، پدر و مادر گویچه های قرمز آنها فقط هنگامی داسی شکل می شوند که مقدار اکسیژن محیط کم باشد: الف) ژنوتیپ والدین را بنویسید. ب) آیا این خانواده می توانند صاحب فرزندی شوند، که در معرض خطر ابتلا به مالاریا قرار داشته باشد؟ ج) در این خانواده، ژنوتیپ فرزند دختری که در سنین پایین می میرد چه خواهد بود؟	۰/۷۵
۱۴	الف) در گونه زایی **دگر میهنی** لازم است ابتدا کدام یک از عوامل برهم زننده تعادل جمعیت ها قطع شود؟ ب) یک مثال برای گونه زایی **هم میهنی** ذکر کنید.	۰/۵
۱۵	**در هر مورد گزینه درست را انتخاب کنید.(بارم هر سوال ۰/۲۵ است)** **الف) کدام دو مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟** **« در هسته یک سلول پوششی روده انسان، RNA پلیمراز ..... DNA پلیمراز، همواره .....»** **الف) همانند - یک رشته خطی با دو انتهای متفاوت ایجاد می کند.** **ب) برخلاف - مولکول های را می سازد که از رشته الگو جدا می شوند.** **ج) همانند - در واحد های تکرار شونده خود مونوساکارید پنج کربنی دارد.** **د) برخلاف - می تواند عمل پیرایش مولکول ساخته شده را به انجام برساند.** **۱) الف و ب ۲) الف و ج ۳) ج و د ۴) ب و د** **ب) با توجه به مطالب مطرح شده در کتاب درسی در ارتباط با تنظیم بیان ژن در یوکاریوت ها، کدام گزینه نادرست است؟** **۱) هر عامل رونویسی که پس از خمیدگی DNA در مجاورت راه انداز قرار می گیرد، به رنابسپاراز متصل می شود.** **۲) عامل رونویسی متصل به توالی افزاینده، پس از خمیدگی DNA می تواند به بیش از یک پروتئین متصل شود.** **۳) هر عامل رونویسی که مستقیماً به نواحی خاصی از راه انداز متصل می شود، با رنابسپاراز اتصال فیزیکی برقرار می کند.** **۴) عامل رونویسی که به توالی افزاینده متصل شود، نسبت به عوامل رونویسی متصل به راه انداز از نظر اندازه بزرگ تر است.** **ج) فردی فاقد عامل انعقادی شماره ۸ خون است، با قاطعیت می توان گفت ..... این فرد دارای الل ..... این بیماری است.** **۱) مادر - نهفته ۲) پدر - نهفته ۳) مادر - بارز ۴) پدر - بارز** **د) با توجه به نمودار که مربوط به توزیع فراوانی رنگ در نوعی ذرت است، کدام گزینه درست است؟** **۱) هر یک از ذرت های ستون ۱، برخلاف ذرت های ستون ۵، دارای ۴ نوع الل هستند.** **۲) همه ذرت های ستون ۲، همانند ذرت های ستون۴، در دو جایگاه ژنی خود خالص هستند.** **۳) هیچ یک از ذرت های ستون ۳ نمی توانند از نظر تنوع الل ها با ذرت های ستون ۱ برابر باشند.** **۴) هیچ یک از ذرت های ستون ۳ نمی توانند از نظر تنوع الل ها با ذرت های ستون ۶ برابر باشند.** ۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ **ه) بروز هر جهش کوچک در گونه مورد مطالعه مزلسون و استال همواره تغییری در ..... ایجاد می کند.** **۱) ترتیب آمینو اسیدها ۲) تعداد مونومرهای mRNA** **۳) مولکول های حاصل از رونویسی ۴) طول مولکول حاصل از ترجمه**	۱/۲۵
	« موفق و پیروز باشید » جمع بارم	۲۰